

OBSERVAȚII ASUPRA TRILINGVISMULUI POLONEZILOR DE LA CACICA — JUDEȚUL SUCEAVA

STANISLAW GOGOLEWSKI

0.1. În cazul în care unele și aceleași persoane sînt determinate de condițiile sociale în care trăiesc să vorbească în mod curent trei limbi diferite, avem de a face cu fenomenul de *trilingvism*.

Trilingvismul reprezintă un tip deosebit de contact lingvistic.

Termenul de *contact lingvistic* îl folosim în sensul indicat de U. Weinreich: «Despre două sau mai multe limbi se spune că sînt în *contact* dacă sînt folosite alternativ de aceeași persoană. Așadar, locul contactului sînt oamenii care folosesc aceste limbi»¹.

Desigur, în problema contactului lingvistic trebuie să se opereze cu categorii lingvistice; nu este însă mai puțin evident faptul că necesitatea contactului lingvistic reprezintă, în primul rînd, o necesitate socială. De aceea, lingvistul pe care materialul științific îl silește să-și limiteze preocupările la rezultatele lingvistice ale contactului dintre limbi, nu poate neglija niciodată factorul social, al cărui rol este, în cazul acesta, decisiv².

Rezultatul natural al contactului lingvistic este fenomenul numit interferență lingvistică: „Acele cazuri de abatere de la normele unei anumite limbi, care apar în vorbirea persoanelor bilingve ca rezultat al îndemînării lor în folosirea mai multor limbi, adică, cu alte cuvinte — ca rezultat al contactului lingvistic —, vor fi definite ca fenomene de *interferență*. Tocmai aceste fenomene lingvistice și acțiunea lor asupra normelor unei anumite limbi expuse contactului trezesc interesul lingvistului”³.

0.2. În articolul de față ne ocupăm de un caz mai puțin frecvent, și anume de contactul lingvistic dublu al polonezilor de la Cacica, reg. Suceava.

¹ *Languages in Contact*, New York, 1953, p.1.

² Cf. A. Richard Diebold, *Incipient Bilingualism*, în «*Language*» 37, 1, 1961: „Cînd două limbi vin în contact, oamenii care vorbesc una dintre ele își pot însuși elemente ale celeilalte limbi. Această însușire a limbii nematerne creează situația de bilingvism. În timp ce schimbarea convergentă rezultată în sistemul limbii este o problemă lingvistică, bilingvismul însuși este un fenomen social” (p. 99).

³ U. Weinreich, *op. cit.*, p. 1.